

**Apologia Petri Stevartii Leodii, Theologiae In Academia
Ingolstadiana Professoris, Ad D. Mavritivm Ibidem
Parochi, Consiliarii Ducalis Bauarici, & ad SS. apostolos,
Coloniæ, Præpositi. Pro Societate ...**

Stevartius, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1594

VD16 S 8949

Societas quære etiam alat quosdam indoctos quos coadiutores nominat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70292](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70292)

32 APOLOGIA PETRI STEVARTII

ergo aliquid Theologicum nobis edis, vt te solidè eruditum videamus.

*De Coadiuto
rib. Societatis
IESU, qui non
in literis, sed
in domesticis
officijs occu-
pantur.*

Verùm non ita cum hoc homine agendum est: ex mendacijs totus est compositus. Iesuitas indoctos arguit, quòd quidam ex ijs sponte literarum studijs se abdicārint, quos illi pro sua comitate libet appellare Fratres Ignorantia. Res autem ita se habet. Versantur in Societate IESV quidam, qui cùm ipsi quoque religiosam vitam obseruent, ac votis se DEO constringant, domestica tamen munera ob- cunt, siue ea, quæ perdidicерunt in adolescentia, siue ea, quæ Moderatores pro cuiusque conditione & aptitudine cuiq; deferunt. Hi non student, neque maiorem partem, etiam antequam hoc vitæ genus susciperent, literis vnquam ope- ram nauarunt. Lege cautum est quoque, ne si semel sint ad hæc domestica officia destinati, ad altiora aspirent: itaque omnem curam addiscendi in literis aliquid abiijcant, suo muneri inuigilent, & satis habeant, cum cæteris in pietate procedere: idque constitutum est à Societatis IESV Patribus, & prudenter, & necessariò, & piè. Necessariò quidem, quoniam quæ hæc esset perturbatio, quod onus, si quicun- que aliquid officium adolescens perdidicislet, in Societa- te IESV iam matura ætate literas perdiscere vellet? Quis verò tūm domestica munera & officia curaret? quis etiam non videt plerumque talium conatus in literis esse inanes ac inutiles? Itaque perinde mihi calumniari Iesuitas vide- tur Polycarpus, atque si quis alicuius vrbis Magistratum re- prehendat tanqnam insipientem, quòd non omnes Lan- os, Coquos, Pistores, ad Rempub. gerendam informet, & ad honores gerendos admittat. Sed hoc ex doctrina Luthe- rana est, nempe summa rerum omnium confusio. Itaq; no- tum est, qui apud Religiosos infimæ sortis erant, & fratres ignorantes, eos celeberrimos Verbi præcones effectos: & Carnifices quosdam breui tempore sic aptatos esse, vt Prä- dicantium vices obire possent. Noui ego quidic Sabbathi defricaret in balneis corpora, Dominica Verbum DEI, fōrdium adhuc plenis vnguis publicè reboaret, scilicet,

*anam stupi-
dū Polycarpi
iudicium.*

*Nas. centur.
1. cap. 52. ex
Hosti in effi-
gie monstr.
causa. 4.*

vt si-

vt similes haberent labra lactucas: Numquid omnes occuli, inquit Apostolus, nunquid omnes Prophetæ? &c. Disciplina ac ordini, qui est in Ecclesia vniuersa, huic se conformat Societas IESV, cùm tam prudenter ac sapienter officia, muneraque distinguit, vt in omni genere habeat, qui excellant, & vt totum corpus rite gubernetur atq; conservetur. Piè etiam faciunt, quod certos homines seligant, quos doceant in simplicitate sancta regnum cœlorum consequi, ne indocti & insipientes secundum sœculum, excludi videantur à regno D E I; aut in humana sapientia virtus ac Religio consistere. Itaque non minori charitate fouent hos indoctos, sed pios suos Fratres Iesuitæ, quām illos, qui doctrina excellunt & clari sunt, vt externa pacis, victus & vestitus ratio testimonio esse possent; si non alia, quæ sepe ipse admiratus sum, fraternali pietatis officia, sufficientem fidem facerent. Noti sunt etiam è sanctissimis viris multi, qui humanam spreuerunt scientiam, vt consequerentur diuinam yberiorem: non quod illam planè contemnerent, sed quod non omnibus necessariam iudicarent. Notum est, de quibus illud dictum sit: Indocti rapiunt regnum cœlorum, &c.

*Aug. 8. Cen-
fess cap. 7. de
Antonio.*

Illud verò mendacium est sanè minimè subtile, plures à Iesuitis ali indoctos, quām doctos; plures esse coadiutores, vt ipsi appellant, hoc est, domestica solūm munera obeuentes, quām qui literis & studijs dent operam; cùm non plures tales alant, quām necessarij sint ad procurationem rerum domesticarum. Itaque integra inuenias Collegia, in quibus vix quatuor aut quinque reperias indoctos Iesuitas, qui si ad vos deficerent, doctissimi & eloquentissimi Ministri nequitiæ haberentur. Possem etiam illud addere, multos ex ijs esse, qui tametsi non mediocres progressus in literis habuerint, & non solūm inter doctos, sed etiam honoratos aliquando censeri poterant, sponte omni etiam honorū spe abiecta, ceteris Iesuitis tanquā D E I seruis, seruire maluerunt; idq; vt consequerentur, multis pre-cib. impetrâsse. Sed hæc cùm dico, narro fabulā asino: ille

E 2 autem

*Nouum me-
daciūm ridi-
culum.*

autem aures mouet, tu lingua quoque. Quanquam non hæc tibi, Aselle Polycarpe, sed hominibus potius dicta es-
se volo prudentibus, atque omnibus Imperij Ordinibus, vt
tuam agnoscant impudentiam.

*Iesuitas pub-
licè ob insignē
inscritiam pu-
defactos esse,
impudens mē
da:ium.*

Sed illud fortè verum est, Iesuitas publicè inscritiā suam prodiisse. Ego autem, hoc certum esse scio, te mentiri Poly-
carpe. Primum non nisi tardè, aut necessitate aliqua cō-
pulsi, gradus hos honorum scholasticorum petunt; vt cū
in Academia docendum, aut alioqui hominum voluntati & iudicio satisfaciendum est, quod sāpē non tam ob erudi-
tionem honores tribuit, quām ex honoribus de eruditio-
ne existimat. Sāpius ego cūm honores peterent, in hac A-
cademia ipsa ex officio interfui; nemini vñquam non di-
gno conferri vidi, sed ita semper, vt miratus potius sim, nō
citius eos petiuissē, aut non maiores; dūm enim pro more
ficeret ipsorum doctrinæ periculum, tales se exhibebāt, qua-
si iam plurimos annos fuissent publicè professi. Illud qui-
dem soliti quoque sunt facere, & præfertim, cūm ipsi Soci-
tatis IESV Patres hos conferrent honores, vt qui ex eadem
Societate eosdem peterent, illi vltimum semper locū ob-
tinerent, non examinantium iudicio, sed propria ac reli-
gioſa, vt qui iam mundo renunciārunt, elec̄tione. Itaque
sunt qui mallent cum Iesuitis vltimas, quām cum alijs pri-
mas tenere: neq; facile inuentum esse arbitror ex Compe-
titoribus; qui se Iesuitæ, quem ordine antecedebat, erudi-
tione quoque præferret.

*Omn̄ late-
bras excutit
Polycarpus,
vt videatur
nō sine causa
mentiri.*

*De priuatis
Patrū Soci-
tatis Iesu pro
moti:onib:us.*

At verò priuilegia habent priuatim honores scholasti-
cos suis tribuendi. Quid priuilegiū habeant, non curiosè in-
quiro. Vñum eius priuilegiū vel nullum esse, vel parcissimū,
& non nisi in publicam absque cuiusquam præiudicio vti-
litatem, certō scio; ac dubito, an vñquam quenquam vide-
rim ego, qui priuatim extra Academiam sit Doctor aut Ma-
gister creatus. Hic certè more & instituto Academicō, cūm
opus est, petunt & impetrant Iesuitæ scholasticas non à sui
solum Ordinis hominibus, sed & ab ijs, qui cum ipsis in co-
dem cursu versantur, coronas. Sed est illa tua Polycarpe
inex-